

A Győri Törvényszék elnöki álláshelyére kiírt pályázat eredménytelenné nyilvánításáról

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 133. § (1) bekezdésére figyelemmel a Győri Törvényszék elnöki álláshelyére a Bírósági Közlöny 2022. évi 3. számában a 99.E/2022. (III.28.) OBHE számú határozattal kiírt pályázatot eredménytelenné nyilvánítom.

INDOKOLÁS

Az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) elnökeként a 99.E/2022. (III.28.) OBHE számú határozattal pályázatot írtam ki a Győri Törvényszék elnöki álláshelyére. A pályázati felhívás a Bírósági Közlöny 2022. évi 3. számában került közzétételre.

A pályázatra egy pályázó nyújtott be pályaművet. A pályázóról a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 131. § b) pontja alapján a Győri Törvényszék összbírói értekezlete 2022. május 20. napján – titkos szavazás útján – véleményt nyilvánított: a pályázó a véleményező testület többségi támogatását elnyerte.

A pályázót 2022. július 5. napján a Bszi. 132. § (1) bekezdésére figyelemmel meghallgattam.

A pályázó 2005 óta tölt be a Győri Törvényszék (korábbi elnevezése szerint Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság) illetékességi területén bírósági vezetői pozíciót: 2005 és 2010 között városi bírósági elnökhelyettes, majd 2010 óta ugyanezen városi bíróság – 2012 után járásbíróság – elnöke, jelenleg második elnöki ciklusát töltve.

A 2021. május 28. napján megtartott – a Győri Törvényszék elnökhelyettesi pályázatára benyújtott pályázatokról véleményt nyilvánító – összbírói értekezleten felszólalásában a pályázó több, mint egy évvel a törvényszéki elnöki tisztség megüresedése előtt bejelentette, hogy pályázatot fog benyújtani a törvényszék elnöki tisztségére. Már ekkor, illetve a jelen pályázatról véleményt nyilvánító összbírói értekezleten is utalt arra, hogy jelenleg a második vezetői ciklusát tölti a Győri Járásbíróság elnökeként, amely mandátum 2022. decemberében le fog járni.

Ugyanezen összbírói értekezleten elmondott felszólalásában a pályázó azt a kijelentést tette az Ítélezést Támogató Rendszer (ÍTR) kapcsán, hogy „*mint a pestis elterjedt annak a vezetése*”.

A 2022. május 20. napján megtartott, jelen pályázatról véleményt nyilvánító összbírói értekezleten pedig a pályázó akként nyilatkozott, hogy a törvényszék elnökének feladata és jogköre az, hogy a bíróság érdekeit képviselje az OBH elnöke felé és továbbítsa oda bármely bíró és bírósági vezető „megszólalását”.

A Bszi. 103. § (3) bekezdésének e) pontja szerint az Országos Bírói Tanács (OBT) személyzeti területen dönt az ítélőtáblai, a törvényszéki, továbbá a járásbírósági elnök és elnökhelyettes újbóli kinevezéséhez való hozzájárulás kérdésében, ha az elnök vagy elnökhelyettes ugyanazon tisztséget korábban már két alkalommal betöltötte.

Mindezekre figyelemmel a második vezetői ciklus lejártának többszöri hangsúlyozása alapján felmerül, hogy a pályázat benyújtásának egyik jelentős motívuma az, hogy a pályázó 17 év után továbbra is vezetői pozíciót kíván betölteni.

Az ezzel kapcsolatos kétséget a pályázó a meghallgatáson nem oszlatta el, e körben előadta, hogy arról nem volt tudomása, hogy az összbírói értekezletről hangfelvétel készült.

Az összbírói értekezleteken tett kijelentésekkel összefüggésben azonban nem fogadható el a pályázó azon előadása, miszerint őt nem tájékoztatták arról, hogy az értekezletekről hangfelvétel készül, hiszen a felhívott kijelentések nem hangfelvétel részeként jutottak az OBH tudomására, hanem azok az összbírói értekezletről a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló a 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás 40/B. § (1) bekezdésére figyelemmel készült jegyzőkönyvben szerepelnek. A jegyzőkönyv készítésének ténye pedig nem csupán a vonatkozó normatív utasítás alapján egyértelmű, hanem az összbírói értekezletek elején a testület szavazott is a jegyzőkönyvvezető személyéről.

Megjegyzendő e körben, hogy eleve visszás, ha egy összbírói értekezleten tett vezetői nyilatkozat tartalma attól függ, hogy annak marad-e nyoma vagy sem.

Az ÍTR alkalmazásának kiterjesztését a pestis terjedéséhez hasonló kijelentés pedig egyébként is méltatlan bármely bírósági vezetőhöz. Természetesen lehetőség van arra, hogy az egyes igazgatási eszközökkel és módszerekkel kapcsolatban a bírák vagy a bírósági vezetők kritikát fogalmazzanak meg, azonban a bírósági határozatok szerkesztését és anonimizálását, továbbá az elektronikus iratbetekintést biztosító informatikai alkalmazásnak egy emberek millióinak halálát okozó betegséghez hasonlítása túlmegy a szakmai véleménynyilvánítás határán.

Mindezekon túlmenően a pályázónak az összbírói értekezleten tett felszólalásaiból az a kép rajzolódik ki, hogy elképzelése szerint a törvényszék elnöke egyfajta „lobbista” a központi igazgatás irányába.

Nyilvánvalóan feladata a törvényszék elnökének a törvényszék és az ott szolgálatot teljesítő bírák és igazságügyi alkalmazottak képviselése, azonban a Bszi. 21. § (3) bekezdése szerint önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egység vezetőjétől elvárható, hogy a helyi problémák saját erőforrásokkal történő megoldását tartsa elsődlegesnek és csak a helyi szinten nem vagy nem hatékonyan kezelhető problémák megoldásához próbáljon központi erőforrásokat bevonni.

A pályázó járásbírói elnökként a strukturált vezetői tanácskozásokat – a 2022. május 20. napján megtartott összbírói értekezleten elhangzott felszólalása szerint – negálta és ezen álláspontját a meghallgatáson is fenntartotta.

A folyamatos dialógus a vezetői tevékenység eminens része, azonban egy nagyobb bírósági szervezeti egység irányítása során nem válthatja ki a rendszeres vezetői értekezlet intézményét. Összességében a pályázó vezetői tisztséggel kapcsolatos elképzeléseinek, módszereinek és megnyilvánulásainak együttes értékelése oly mértékben ébreszt kételyeket a törvényszék első számú vezetői tisztségének betöltése kapcsán, amely a Bszi. 133. § (1) bekezdésének alkalmazását indokoltta tette.

Rögzíteni szükséges továbbá azt is, hogy a véleményező testületek álláspontja nem köti a pályázat elbírálóját. Az ezzel ellentétes értelmezés gyakorlatilag azzal járna, hogy bármely vezetői tisztségre egyedül pályázó személy – pusztán a kinevezés szűk értelemben vett törvényi feltételeinek teljesítésével és a véleményező szerv támogatásával – alanyi jogot szerezne a kinevezésre, ami teljes mértékben kiüresítené és formálissá tenné a pályázat elbírálójának eljárását [122.E/2022. (IV. 21.) OBHE számú határozat].

A fentiekben részletezett körülményekre tekintettel tehát a pályázó kinevezésére nem kerül sor, ezért a Bszi. 133. § (1) bekezdésére figyelemmel a pályázatot eredménytelenné nyilvánítottam, egyúttal külön határozatban intézkedem új pályázat kiírásáról.

*Dr. Senyei György s.k.
az Országos Bírósági Hivatal
elnöke*